

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 18. august 2021

Sag 36/2021

(2. afdeling)

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Tyge Trier, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Næstved den 9. januar 2020 (10374/2019) og af Østre Landsrets 22. afdeling den 13. november 2020 (S-195-20).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen, Michael Rekling, Lars Apostoli og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om formildelse af den idømte straf og frifindelse for påstanden om udvisning med indrejseforbud i 6 år, subsidiært udvisning for en kortere periode.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Supplerende oplysninger

Af en politirapport af 16. september 2019 fremgår:

”Undertegnede rettede d.d. kl. 1058 telefonisk henvendelse til den tyrkiske tolk ..., som foretog tolkning under besøgene til sigtede, T hhv. den 280819 og den 050919.

[Tolken] oplyste, at T talte flydende tyrkisk til sin mor og far hhv. den 280819 og den 050919.

Undertegnede rettede via mail henvendelse til kollega pa. ... Pågældende havde været besøgskontrollant den 280819 til et besøg med sigtede, Ts mor og søster. Pa. ... kunne ligeledes bekræfte, at sigtede, T talte tyrkisk med sin mor.

Under § 26 afhøring af sigtede, T ... oplyste han, at han ikke talte tyrkisk, men kun forstod det.”

T blev løsladt den 24. juni 2021.

Der er for Højesteret fremlagt en ansættelsesaftale af 1. juli 2021, hvoraf fremgår, at T pr. denne dato er ansat som butiksassistent.

Endvidere er der fremlagt brev af 26. juli 2021 fra Ts søster, S, om de familiemæssige relationer mv. og mail af 26. juli 2021 fra Ts kæreste, K, om deres forhold.

Anbringender

T har anført navnlig, at den idømte straf på fængsel i 3 år bør formildes. Straffen bør i lyset af landsretspraksis nedsættes til fængsel i 2 år og 6 måneder.

Udvisning til Tyrkiet vil med sikkerhed være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2.

Han er som tyrkisk statsborger omfattet af Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980 om udvikling af associeringen mellem EØF og Tyrkiet (associeringsafgørelsen). Det følger af EU-Domstolens og Højesterets praksis, at han herefter nyder en bedre beskyttelse end andre ikke-unionsborgere mod udvisning på grund af kriminalitet. Beskyttelsen efter associeringsafgørelsen svarer til beskyttelsen efter EU-opholdsdirektivets artikel 27. Derimod er han ikke omfattet af artikel 28, stk. 3, litra a, hvorefter udvisning skal være bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed.

Efter artikel 27, stk. 2, 2. led, er det en forudsætning for enhver afgørelse om udvisning, at vedkommendes personlige adfærd udgør en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Denne grundbetingelse indebærer, at der skal foretages en fremadskuende vurdering af, hvilken trussel han konkret udgør. Selv om der er tale om alvorlig kriminalitet, har anklagemyndigheden ikke godtgjort, at han i fremtiden

udgør en trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse. Medlemsstaternes brede skønsmargin i tilfælde, hvor der er tale om narkotikakriminalitet begået af en organiseret gruppe, kan ikke udvides til narkotikakriminalitet af den art, som han er dømt for. Han har desuden særligt gode personlige forhold og er reelt tidligere ustraffet, ligesom han har haft en meget stærk tilknytning til arbejdsmarkedet både før og efter anholdelsen. Grundbetingelsen er derfor ikke opfyldt, og han skal allerede af den grund frifindes for udvisning.

Udvisning vil desuden være i strid med proportionalitetsprincippet, jf. EU-opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 1. led, og vil også udgøre en krænkelse af artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. praksis fra Menneskerettighedsdomstolen.

Han er født og opvokset i Danmark og har en helt beskeden relation til Tyrkiet, hvor han ikke har nære familiemedlemmer og alene har været på charterferie et par gange. Han taler kun i begrænset omfang tyrkisk. Hele hans familie bor i Danmark, inklusive forældre og tre søskende. Han har en meget tæt relation til sin kæreste, der er dansk statsborger, og som han har været i parforhold med siden maj 2019. Han har afsluttet folkeskolen og har været i arbejde, siden han var 15 år. Han er ikke relevant forstraffet. Den nu pådømte kriminalitet, som blev begået, da han var 19 år, er ikke personfarlig og er ikke udøvet som del af en organiseret gruppe. Under disse omstændigheder vil udvisning af ham være et uproportionalt indgreb. Det er uden betydning, at indrejseforbuddet er tidsbegrænset, da udvisning af ham i 6 år vil forstyrre hans liv i Danmark på et afgørende tidspunkt, både i relation til arbejde, parforhold og familie.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at der henset til retspraksis og de konkrete omstændigheder i sagen ikke er grundlag for at nedsætte den idømte straf på fængsel i 3 år.

Udvisning af T med indrejseforbud i 6 år vil ikke med sikkerhed være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2.

Associeringsafgørelsens artikel 14, stk. 1, må anses for reelt at have samme indhold som EU-opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2.

Grundbetingelsen i opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 2. led, er opfyldt, idet T er fundet skyldig i narkotikakriminalitet, som efter praksis betragtes med stor alvor. Han er for dette forhold og flere andre forhold idømt en længere frihedsstraf. Karakteren af den begåede kriminalitet taler i sig selv for at anse grundbetingelsen for opfyldt, jf. herved bl.a. EU-Domstolens dom af 2. maj 2018 i de forenede sager C-331/16 og C-366/16 (K. og H.F.), præmis 56.

Proportionalitetshensyn taler ikke imod udvisning. Hverken associeringsafgørelsens artikel 14, stk. 1, sammenholdt med EU-opholdsdirektivets artikel 27, stk. 2, 1. led, eller artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention er til hinder for udvisning.

Karakteren og grovheden af den begåede kriminalitet og længden af den idømte fængselsstraf taler klart for udvisning. T er 22 år og var næsten 20 år på gerningstidspunkterne. Han er tyrkisk statsborger, men er født og opvokset i Danmark, hvor han har boet hele sit liv. Han har gennemført sin skolegang til og med 9. klasse og har været i arbejde siden 2015 og frem til anholdelsen og også efter løsladelsen i juni 2021. Hans forældre, som er tyrkiske statsborgere, og hans søskende og øvrige familie er bosat her i landet. Ts tilknytning til Danmark er dermed stærkere end hans tilknytning til Tyrkiet, og udvisning vil udgøre et væsentligt indgreb i hans privatliv. Heroverfor står imidlertid, at han er ugift og uden børn. Han har en kæreste, som han dog ikke bor sammen med. Han har ingen familie i Tyrkiet, men han taler tyrkisk og har været på ferie i landet flere gange. Han har således i kraft af sine sprogkundskaber og ferieophold en vis tilknytning til Tyrkiet og er derfor ikke uden forudsætninger for at begå sig ved en tilbagevenden dertil.

En samlet proportionalitetsafvejning må føre til, at det ikke kan anses for et uproportionalt indgreb at udvise T. Det må i den forbindelse tillægges vægt, at der ikke er tale om en udvisning for bestandigt, men alene for en tidsbegrænset periode på 6 år, jf. udlændingelovens § 32, stk. 5, nr. 1, jf. stk. 4, nr. 7.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstillinger

T er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt., jf. lovgivningen om euforiserende stoffer, ved i forening med to medtiltalte at have været i besiddelse af ca. 1 kg amfetamin med henblik på videreoverdragelse (forhold 3). Han er endvidere fundet skyldig i overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer ved i forening med to medtiltalte at have været i besiddelse af ca. 450 g skunk med henblik på videreoverdragelse (forhold 4). Endelig er han dømt for overtrædelse af færdselslovgivningen (forhold 1 og 2). Han blev i landsretten straffet med fængsel i 3 år og udvist med indrejseforbud i 6 år.

For Højesteret angår sagen strafudmålingen, og om der skal ske udvisning.

Strafudmålingen

Byretten og landsretten har ved strafudmålingen lagt vægt på mængden af amfetamin og på, at T må anses for at have haft den væsentligste rolle i forbindelse med besiddelsen af amfetamin.

Højesteret tiltræder, at straffen skal fastsættes til fængsel i 3 år.

Udvisning

Det følger af udlændingelovens § 26, stk. 2, jf. § 22, nr. 2 og 4, at T skal udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

T er tyrkisk statsborger. Efter Udlændingestyrelsens udtalelse af 10. december 2019 og de i øvrigt foreliggende oplysninger om hans forhold lægger Højesteret ligesom landsretten til grund, at han er omfattet af artikel 6 og artikel 7 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 af 19. september 1980 om udvikling af associeringen mellem EØF og Tyrkiet (associeringsafgørelsen).

Spørgsmålet er herefter, om udvisning vil være i strid med associeringsafgørelsens artikel 14, stk. 1. Det er endvidere spørgsmålet, om udvisning vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Det følger af associeringsafgørelsens artikel 14, stk. 1, at en tyrkisk statsborger, der er omfattet af afgørelsen, alene kan udvises af opholdsstaten, når dette er begrundet i hensyn til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed og den offentlige sundhed.

EU-Domstolen fastslog i præmis 78 og 79 i dom af 8. december 2011 i sag C-371/08 (Ziebell), som drejede sig om udvisning af en tyrkisk statsborger, der var født og opvokset i Tyskland, at artikel 12 i Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding kan bruges som EU-retlig referenceramme ved anvendelsen af artikel 14, stk. 1, i associeringsafgørelsen. Efter dette direktivs artikel 12 kan medlemsstaterne kun træffe afgørelse om at udvise en fastboende udlænding, hvis vedkommende udgør en reel og tilstrækkeligt alvorlig trussel mod den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed. Endvidere må udvisningen ikke være begrundet i økonomiske forhold, og før en afgørelse om udvisning træffes, skal der tages hensyn til varigheden af opholdet i medlemsstaten, den pågældendes alder, konsekvenserne for den pågældende og dennes familiedømmer samt tilknytningen til opholdslandet eller manglende tilknytning til oprindelseslandet.

Det fremgår af Ziebell-dommens præmis 82, at foranstaltninger begrundet i den offentlige orden eller sikkerhed kun kan træffes, hvis det efter de kompetente myndigheders konkrete vurdering i det enkelte tilfælde viser sig, at den pågældendes personlige adfærd aktuelt udgør en reel og tilstrækkeligt alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Ved denne vurdering skal myndighederne desuden påse, at såvel proportionalitetsprincippet som den berørte persons grundlæggende rettigheder overholdes, navnlig retten til respekt for privatliv og familieliv.

Udvisning begrundet i den offentlige orden og sikkerhed kan ikke træffes automatisk efter en straffedom eller med generalpræventive formål, der skal afholde andre udlændinge fra at begå lovovertrædelser, jf. Ziebell-dommens præmis 83.

Efter artikel 8, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv. Ifølge artikel 8, stk. 2, må ingen offentlig myndighed gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund bl.a. for at forebygge uro eller forbrydelse.

Afgørelsen af, om et indgreb er nødvendigt, beror navnlig på en proportionalitetsvurdering. I bedømmelsen indgår bl.a. de samfundsmæssige behov for udvisning under hensyn til karakteren og alvoren af den begåede kriminalitet. I bedømmelsen indgår ligeledes, hvor længe den pågældende har været i opholdslandet samt styrken af de familiemæssige, sociale og kulturelle bånd til opholdslandet og statsborgerskabslandet. Der skal foreligge meget tungtvejende grunde for at retfærdiggøre en udvisning, når der er tale om en fastboende udlænding, der er født i landet eller indrejst som barn og har tilbragt det meste af sin barndom og ungdom i landet. Der henvises bl.a. til Menneskerettighedsdomstolens dom af 23. juni 2008 i sagen Maslov mod Østrig, særligt præmis 75.

Det fremgår af Menneskerettighedsdomstolens praksis, at længden af et indrejseforbud har betydning ved vurderingen af, om udvisning vil udgøre et uproportionalt indgreb i retten til respekt for privatlivet og familielivet, jf. bl.a. Maslov-dommen, præmis 98, samt dom af 22. april 2004 i sagen Radovanovic mod Østrig, præmis 37, og dom af 23. september 2010 i sagen Bousarra mod Frankrig, præmis 51.

Den konkrete vurdering

T er som nævnt idømt fængsel i 3 år. Straffen er fastsat på baggrund af, at han har begået narkotikakriminalitet under særligt skærpende omstændigheder, jf. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 1. pkt. Det er ved bevisbedømmelsen lagt til grund, at han har haft den væsentligste rolle i forbindelse med besiddelsen af de ca. 1 kg amfetamin med henblik på videreoverdragelse.

Udvisning af T har som nævnt hjemmel i udlændingelovens § 22, nr. 2 og 4. Udvisning er begrundet i hensynet til den offentlige orden for at forebygge uro og forbrydelse.

Trusselsbetingelsen i associeringsafgørelsen

T har i forening med de to medtiltalte i sagen begået alvorlig narkotikakriminalitet. Ifølge hans egen forklaring har han modtaget amfetaminen fra en fjerde person, hvis identitet ikke er oplyst. Der er tale om, at han i en periode på ca. 1 måned har haft opbevaret 1 kg amfetamin hos medtiltalte T2, og at han i denne periode ifølge sin egen og hendes forklaring flere gange har været forbi hendes bopæl og herunder har hentet noget af amfetaminen. Han har endvidere

i forening med de medtiltalte haft opbevaret 450 g skunk i T2s lejlighed. Der har således ikke været tale om tilfældighedspræget kriminalitet, men om planlagt kriminalitet begået i forening med flere andre personer, som har strakt sig over en længere periode.

Højesteret tiltræder under hensyn til karakteren af og omstændighederne ved den begåede kriminalitet, at Ts adfærd, uanset at han – bortset fra tre bødeforhold – ikke tidligere er straffet, aktuelt må anses for at udgøre en reel og tilstrækkeligt alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse, jf. artikel 14, stk. 1, i associeringsafgørelsen som fortolket af EU-Domstolen i Ziebell-dommen. Trusselsbetingelsen må således anses for opfyldt.

Proportionalitet

T er født og opvokset i Danmark. Han var knap 20 år, da kriminaliteten blev begået, og er nu 22 år. Han har haft lovligt ophold i Danmark i ca. 20 år. Han har gennemført sin skolegang til og med 9. klasse. Han har været i arbejde fra 2015 og frem til sin anholdelse den 2. juli 2019 og igen efter sin løsladelse i juni 2021. Hans forældre og tre voksne søskende bor i Danmark. Han har en kæreste, som han ikke bor sammen med. Han har ingen børn. Han har endvidere oplyst, at han ikke har nogen familiemæssig tilknytning til Tyrkiet. Højesteret lægger til grund, at han forstår og taler tyrkisk. Højesteret lægger endvidere til grund, at T og hans forældre og søskende ikke er økonomisk eller på anden måde afhængige af hinanden. Det må herudover antages, at han gennem sin familie har kendskab til tyrkisk skik og kultur. Han har flere gange været på ferie i Tyrkiet.

På denne baggrund lægger Højesteret til grund, at Ts bånd til Danmark er meget stærkere end hans tilknytning til Tyrkiet. Han har dog ud over statsborgerskabet en vis tilknytning til Tyrkiet og vil ikke være uden forudsætninger for at begå sig i Tyrkiet, hvis han udvises.

Efter arten og grovheden af den begåede kriminalitet finder Højesteret efter en samlet vurdering, at de hensyn, der taler for udvisning af T, er så tungtvejende, at de har større vægt end de hensyn, som taler imod udvisning på baggrund af hans stærke tilknytning til Danmark og svage tilknytning til Tyrkiet. Det bemærkes, at hans familie og kæreste vil have mulighed for at opretholde kontakten med ham, herunder ved besøg i Tyrkiet og ved at kommunikere via telefon og internet. Det er endvidere indgået i proportionalitetsvurderingen, at der i sagen alene er spørgsmål om indrejseforbud i 6 år.

Højesteret tiltræder efter det anførte, at udvisning med indrejseforbud i 6 år, jf. udlændingelovens § 32, stk. 5, nr. 1, jf. stk. 4, nr. 7, ikke udgør et uproportionalt indgreb i strid med associeringsafgørelsens artikel 14, stk. 1, eller artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Konklusion

Efter det anførte finder Højesteret ikke grundlag for at fastslå, at udvisning af T med et indrejseforbud i 6 år vil være i strid med artikel 14, stk. 1, i associeringsafgørelsen eller med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Højesteret stadfæster derfor landsrettens dom.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret.